

Almanya'da Çalışmak ve Yaşamak Yeni yasa ile daha kolay olacak

Yeni yasayla birlikte, AB Mavi Kartı gibi üniversite mezunu vasıflı işçiler için halihazırda mevcut olan düzenlemeler devam ettirilecek ve kısmen yaygınlaştırılacaktır. Buna ek olarak, yeni bir fırsat kartı ile iş aramak mümkün olacak.

Yeni yasa birkaç bölümden oluşmaktadır. Yönetmelikler Kasım 2023'ten itibaren art arda yürürlüğe girecek. Burada planlanan yeniliklere ilişkin ilk genel bakışı bulabilirsiniz:

I- Kasım 2023 itibariyle yeni AB Mavi Kartı

2021/1883 sayılı Direktifin (AB) gerekliliklerini yerine getirmek üzere Alman yasa koyucu, AB Mavi Kartı ile göçmenlik olanaklarını yeniden tasarladı ve genişletti:

- **Maaş eşikleri düşürüldü:** Düzenli ve darboğaz mesleklerde AB Mavi Kartı için maaş eşikleri önemli ölçüde düşürülecektir. Gelecekte, emeklilik sigortası primleri için yıllık gelir eşığının %45,3'ü (2023'te: 39.682,80 Avro), darboğaz meslekler ve kariyere yeni başlayanlar için ve %50'si (2023'te: yaklaşık 43.800 Avro) diğer tüm meslekler için geçerli olacaktır.

- Geniş kapsamlı kişiler:

Mesleğe yeni başlayanlar: AB Mavi Kart alma imkanı daha geniş bir gruba açılmaktadır. Örneğin, son üç yıl içinde üniversite diploması almış olan yabancı akademisyenler, Almanya'daki işlerinde emeklilik sigortası yıllık prim değerlendirme tavanının %45,3'üne (2023'te: 39.682,80 Euro) ulaşmaları halinde AB Mavi Kartı alabilirler. Bu hem darboğaz hem de standart meslekler için geçerlidir.

IT uzmanları: Bir başka yenilik de IT uzmanlarının, üniversite diplomaları olmasa da en az üç yıllık benzer mesleki deneyimlerini kanıtlamaları halinde gelecekte AB Mavi Kartı alabilecek olmalarıdır. Bu durumda, darboğaz meslekler için daha düşük maaş eşiği geçerli olacaktır (yıllık gelir eşığının %45,3'ü; 2023'te: 39.682,80 avro).

Darboğaz meslekler listesinin genişletilmesi: AB Mavi Kartı için darboğaz meslekler listesi önemli ölçüde genişletilecektir. Mevcut darboğaz mesleklere (matematik, bilgi teknolojisi, doğa bilimleri, mühendislik ve beşeri tıp) ek olarak, aşağıdaki meslek gruplarındaki vasıflı işçiler de diğer gerekliliklerin karşılanması halinde gelecekte AB Mavi Kartı alabileceklerdir:

- o Mal üretiminde, madencilikte, inşaat ve lojistikte çalışan yöneticiler.
- o Bilgi ve iletişim teknolojisi alanında hizmet veren yöneticiler
- o Çocuk bakımı veya sağlık hizmetleri gibi uzmanlaşmış hizmetlerin sağlanmasında yöneticiler
- o Veterinerler
- o Dış Hekimleri

- o Eczacılar
- o Akademik ve karşılaştırılabilir hemşirelik ve ebelik uzmanları
- o Okul ve müfredat dışı sektördeki öğretmenler ve eğitimciler

Darboğaz mesleklerin ayrıntılı listesine [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Darboğaz meslekler için daha düşük maaş eşiği burada da geçerlidir (yıllık gelir eşiğinin %45,3'ü; 2023'te: 39.682,80 avro).

- **Kısa ve uzun süreli hareketlilik:** Başka bir AB üye ülkesi tarafından verilen AB Mavi Kart sahipleri için Almanya'ya kısa ve uzun süreli hareketlilik mümkündür. Diğer AB üyesi ülkelerden gelen Mavi Kart sahipleri, 90 günü aşmamak kaydıyla Almanya'ya gelebilir ve burada doğrudan istihdamlarıyla ilgili bir iş faaliyeti amacıyla kalabilirler. Bu kısa süreli kalış için ne vize ne de Federal İş Ajansı'ndan çalışma izni gereklidir.

AB Mavi Kartı ile başka bir AB ülkesinde en az on iki ay kaldıktan sonra, Almanya'ya uzun süreli taşınma vizesiz olarak mümkündür. Almanya'ya giriş yapıldıktan sonra Yabancılar Dairesine AB Mavi Kart başvurusunda bulunulmalıdır.

- **AB Mavi Kart sahibi kişilerle kolaylaştırılmış aile birleşimi:** Aileleriyle birlikte başka bir AB üyesi ülkede yaşamış olan AB Mavi Kart sahipleri için aile birleşimi ayrıcalıklı bir şekilde düzenlenmiştir. Eğer bu aile üyeleri uyrukları nedeniyle vize zorunluluğuna tabi iseler, önceden bir vize prosedüründen geçmek zorunda kalmadan önceki üye devlette verilen oturma iznine sahip bir AB Mavi Kart sahibinin aile üyeleri olarak Almanya'ya girme ve Almanya'da ikamet etme hakkına sahiptirler. Almanya'da oturma izni verildiğinde, yeterli yaşam alanı gereklilikleri (İkamet Yasası'nın 29(1)(2) maddesi) ve geçim kaynağı sağlama gerekliliği (İkamet Yasası'nın 5(1)(1) maddesi) artık geçerli değildir.

II- Kasım 2023'ten itibaren diğer değişiklikler

Vasıflı işçiler için oturma iznine hak kazanma ve vasıf ile istihdam arasındaki bağlantıdan feragat etme

Mesleki eğitim almış vasıflı işçiler (§ 18a AufenthG) ve akademik eğitim almış vasıflı işçiler (§ 18b AufenthG) için oturma izninin iki temel yasal dayanağı iki açıdan değiştirilecektir:

- Birincisi, artık tüm şartların yerine getirilmesi halinde oturma izni alma hakkına sahip olunacaktır.

- İkinci olarak, kişinin yalnızca mesleki yeterlilikle elde edilen yeterliliğe dayanarak çalışabileceği kısıtlaması kaldırılmıştır. Yani nitelikli bir mesleki eğitiminiz veya üniversite diplomanız varsa, iş ararken bu eğitimle ilgili işlerle sınırlı değilsiniz. Düzenlenmiş meslekler için istisnalar vardır.

Profesyonel sürücülerin istihdamı

Federal İş Ajansı'nın üçüncü ülkelerden gelen profesyonel sürücülerin istihdamına yönelik onay süreci basitleştirildi. Prensipten, artık gerekli AB veya AEA ehliyetinin ve temel yeterliliğin veya

hızlandırılmış temel yeterliliğin mevcut olup olmadığı kontrol edilmeyecektir. Buna ek olarak, öncelik kontrolü kaldırılacak ve dil becerileri artık bir ön koşul olmayacak.

III- Mart 2024'ten itibaren istihdam ve tanınmaya ilişkin düzenlemeler

Yabancı bir mesleki yeterliliğin tanınması için ikamet

Almanya'da yeterlilik tedbirlerine katılmak amacıyla ikamet etme olanakları genişletilecektir. Uyum tedbirlerinin uygulanması için daha önce verilen 18 aylık ikamet izni (§16 d paragraf 1 AufenthG) artık ilk verildiğinde 24 ay için verilecektir. Maksimum üç yıllık ikamet süresine kadar 12 ay daha uzatılması mümkündür. Bu da işverenlere daha fazla esneklik sağlamaktadır.

Yeterlilik tedbiri sırasında ikincil istihdam haftada 10 saatten 20 saate çıkarılmıştır. Bu, vasıflı işçi adaylarının işgücü piyasasına girmesini kolaylaştıracaktır.

Almanya'da yeterlilik tedbirlerinin uygulanması, yabancı mesleki yeterliliklerin tam denkliğini sağlamayı amaçlamaktadır. Yeni Nitelikli İşgücü Göç Yasası bu amaçla iki yeni erişim yolu getirmektedir:

- **Denklik ortaklığı çerçevesinde giriş ve istihdam:** Denklik ortaklığı, nitelikli istihdamı sürdürmek için ikamet unvanı almayı ve gerekli denklik prosedürünü sadece girişten sonra gerçekleştirmeyi mümkün kılmaktadır. Daha önceki kalifikasyon tedbirlerinin uygulanmasına yönelik imkanların aksine, bu durumda girişten önce bir tanıma prosedürünün başlatılması veya kısmi denklik kararının alınması gerekli değildir. Vizenin verilmesi, vasıflı işçi adayının ve işverenin girişten sonra denklik başvurusunda bulunma ve prosedürü aktif bir şekilde takip etme yükümlülüğüne bağlıdır. Denklik ortaklığı için temel gereklilikler, iş sözleşmesine ek olarak, en az iki yıllık eğitim gerektiren bir mesleki yeterliliğin veya bir üniversite derecesinin varlığı - her ikisi de ilgili eğitim devleti tarafından tanınmalıdır - ve A2 seviyesinde (CEFR) Almanca dil becerileridir. Oturma izni genellikle bir yıl için verilir ve üç yıla kadar uzatılabilir.

- Madde 16 d paragraf 3 (eski) uyarınca denklik için önceki ikamet, şirket uygulamasında beceriler eksikse, gelecekte artık geçerli olmayacaktır. Kısmi denklik kararına sahip olan ve esasen şirket uygulamasında becerileri olmayan kişilerin Almanya'da mesleki denklik amacıyla iki seçeneği vardır: Bu kişiler gelecekte Almanya'ya - eskiden olduğu gibi - ya bir yeterlilik ölçümü yapmak için (İkamet Yasası 16 d (1) maddesi) ya da bir denklik ortaklığı çerçevesinde (yeni İkamet Yasası 16 d (3) maddesi) giriş yapabilirler.

- Yeterlilik analizi yapmak için giriş: Yetkili makamın değerlendirmesine göre yabancı yeterliliklerinin denkliğini belirlemek için Almanya'da bir yeterlilik analizi yapması gereken tanınma talep edenlere bu amaçla altı aya kadar ikamet unvanı verilebilir. Ön koşullardan biri, Almanca dil becerilerini kanıtlayabilmeleridir. Kural olarak, en az A2 seviyesinde (CEFR) Almanca dil becerileri gereklidir.

IV- Vasıflı ve vasıfsız işçi istihdamı

- **Pratik iş deneyimi için özel düzenleme:** Farklı pratik iş deneyimine sahip kişilerin istihdamı genişletilmiştir. Yeni düzenleme artık tüm sektörlerdeki düzenlemeye tabi olmayan tüm meslekler

için geçerlidir. Mesleki deneyime sahip kişiler için aranan şart, ilgili eğitim devleti tarafından tanınan bir meslek diplomasına ya da üniversite diplomasına sahip olmalarıdır. Mesleki yeterlilik durumunda, en az iki yıllık bir eğitim süresi gereklidir. Devlet tarafından tanınan bir yeterliliğe alternatif olarak, belirli koşullar altında yurtdışındaki bir Alman Ticaret Odası'ndan alınan bir yeterlilik yeterlidir. Buna ek olarak, istenen meslekte en az iki yıllık deneyim gereklidir. Diplomanın Almanya'da resmi olarak tanınması gerekli değildir.

BT uzmanları için iş piyasasına erişim ayrıca kolaylaştırılmıştır: gerekli ilgili mesleki deneyim iki yıla indirilmiştir (daha önce üç yıldır). Meslek ya da üniversite diploması hala gerekli değildir. Vize için artık dil becerilerinin kanıtlanması gerekmiyor.

- **Üçüncü ülkelerden gelen hemşire yardımcılarının işgücü piyasasına erişimi:** Planlanan değişikliklerle, bakım çalışanları için işgücü piyasasına erişim, üçüncü ülkelerden gelen bakım asistanları için bir düzenleme ile desteklenecektir. Üçüncü ülkelerden gelen ve üç yıllık düzenlenmiş uzmanlık eğitiminin altında hemşirelik eğitimi almış olan tüm kişiler sağlık ve bakım sektöründe istihdam edilebilecektir. Bunun önkoşulu, bu kişilerin ya bakım sektöründe uygun bir Alman mesleki eğitimini ya da Almanya'da tanınan yabancı bir bakım yeterliliğini kanıtlayabilmeleridir.

- **Sağlık ve bakım mesleklerinde eğitim sonrası iş arama:** Üçüncü ülkelerden gelen ve Almanya'da eğitimlerini tamamlayan hasta bakıcılar ve bakım asistanları gelecekte iş aramak için oturma izni başvurusunda bulunabilecekler. Oturma izni on iki aya kadar verilecek ve geçimin daha fazla güvence altına alınması halinde altı aya kadar uzatılabilecektir.

- **Yurtdışından gelen vasıflı işçilerin yerleşme izni:** İkamet Yasası'nın 18a, 18b, 18d veya 18g maddelerine göre oturma iznine sahip olan ve Almanya'da mesleki eğitim veya yüksek öğrenim görmemiş olan yabancı vasıflı işçiler, üç yıl sonra (daha önce dört yıl) Almanya'da yerleşme izni alacaktır. Buna ek olarak, AB Mavi Kart sahipleri daha da hızlı bir şekilde yerleşme izni alacaktır: AB Mavi Kart ile 27 ay çalıştıktan sonra verilebilir; yeterli Almanca dil becerisi (B1 CEFR seviyesi) ile bu süre 21 aydır.

Almanya'da bir lisans programından veya mesleki eğitimden mezun olanlar için, yerleşim iznine ilişkin mevcut özel hüküm yürürlükte kalmaktadır: "Vasıflı işçi" olarak çalışmak için oturma iznine sahip olduktan sadece iki yıl sonra (§§ 18a, 18b veya 18d AufenthG'ye göre ikamet unvanı), bu kişilere yerleşme izni verilebilir.

- **Vasıflı işçilerle aile birleşiminin kolaylaştırılması:** Eşlerin ya da reşit olmayan çocukların Almanya'daki belirli vasıflı çalışanlara katılması durumunda, gelecekte yeterli yaşam alanı kanıtından feragat edilecektir. Buna ek olarak, bu tür profesyoneller, oturma izinlerini ilk kez 1 Mart 2024 tarihinde veya sonrasında almaları halinde, ebeveynlerini ve - eşin de Federal bölgede kalıcı olarak ikamet etmesi durumunda - kayınpederlerini de yanlarına getirebilirler.

- **İş kurma desteği sahiplerine oturma izni:** İkamet Yasası'nın 18. maddesinin 3. fıkrası kapsamındaki vasıflı çalışanlar, bir iş kurmak için bir Alman akademik kuruluşundan veya kamu kurumundan bu amaçla bir burs almışlarsa, gelecekte 18 aya kadar oturma izni alabilirler.

V- Öğrencilerin ve stajyerlerin istihdamı

- **Yabancı öğrenciler için genişletilmiş istihdam olanakları:** Almanya'da öğrenci vizesiyle öğrenim gören üçüncü ülke vatandaşları için ikincil istihdam olanakları genişletilecektir. Daha önce 120 tam veya 240 yarım gün olan yıllık çalışma süresi sınırı 140 tam veya 280 yarım güne çıkarılacak. Yeni düzenleme alternatif olarak haftada 20 saate kadar öğrenci işlerinde çalışmaya izin veriyor. Maaş miktarı ve istihdamın konusu önemsizdir. İkincil istihdam da gelecekte, başlangıçtan itibaren hazırlık eğitimi önlemlerine katılırken mümkün olacaktır.

- **İş olanakları olan bir eğitim yeri aramak amacıyla ikamet:** Üçüncü ülke vatandaşları için Alman üniversitelerinde öğrenim görmek amacıyla giriş ve ikamet mümkün olmaya devam ediyor. Yeni olan, yükseköğrenim yeri ararken ikincil bir işte çalışmanın haftada 20 saate kadar mümkün kılınmasıdır.

- **Eğitim yeri aramak amacıyla uzatılmış ikamet olanakları:** Üçüncü ülke vatandaşları da eğitim yeri aramak amacıyla Almanya'ya giriş yapmaya devam edebilirler. Potansiyel başvuru sahipleri için yaş sınırı 25'ten 35'e yükseltilecek ve Almanca dil becerisi gereklilikleri B1 seviyesine (CEFR) düşürülecektir. Böylece, daha geniş bir üçüncü ülke vatandaşı grubuna, eğitim yeri bulmak amacıyla ikamet imkanı sağlanacaktır. Daha önce altı ay olan azami ikamet süresi dokuz aya çıkarılacaktır. Buna ek olarak, bu ikamet unvanına sahip kişiler haftada 20 saate kadar ikincil istihdam ve iki haftaya kadar deneme istihdamı alabilirler.

- **Stajyerler için ikincil istihdam olanakları genişletildi:** Gelecekte, tüm mesleki eğitimler için haftada 20 saate kadar ikincil istihdam mümkün olacaktır.

V- Kısa süreli şartla bağlı istihdam

Yönetmelikte yapılan değişiklikler, niteliklerine bakılmaksızın üçüncü ülke vatandaşlarının kısa süreli istihdamı için yeni bir olanak getiriyor. Federal İş Ajansı (BA) ihtiyaca göre bir kota belirler belirlemez - bu belirli ekonomik sektörler veya meslek grupları için de farklılaştırılabilir - ilgili işverenler yurtdışından gelen işçiler için çalışma izni veya oturma izni için başvurabilirler. Bu izin aşağıdaki durumlarda verilir:

- İşverenin toplu sözleşmelere bağlı olması ve işçilerin yürürlükteki toplu sözleşme çalışma koşullarına uygun olarak istihdam edilmesi,
- işveren gerekli seyahat masraflarının tamamını ödemeyi taahhüt eder,
- planlanan istihdamın 12 aylık bir dönem içinde sekiz ayı aşmaması ve
- haftalık çalışma süresinin en az 30 saat olması.

VI-Haziran 2024'ten itibaren diğer yenilikler

İş arama fırsat kartı (Chancenkarte)

İş aramak üzere kalış için bir **fırsat kartı** yürürlüğe konulacaktır. Bu kart iki şekilde elde edilebilir: Yabancı diplomanın tam denkliliğini kanıtlayan ve bu nedenle İkamet Yasası Madde 18 (3) uyarınca "vasıflı işçi" olarak kabul edilen üçüncü ülke vatandaşları, başka herhangi bir özel şart olmaksızın fırsat kartı alabilirler. Diğerleri, yabancı bir üniversite diplomasını, en az iki yıl süreli bir mesleki

yeterliliği (her durumda eğitimin verildiği űlkedeki devlet tarafından tanınan) veya yurtdışındaki bir Alman ticaret odası tarafından verilen bir mesleki yeterliliği kanıtlamak zorundadır. Buna ek olarak, temel Almanca (A1 CEFR seviyesi) veya İngilizce dil becerileri (B2 CEFR seviyesi) gereklidir.

Bu koşulların yerine getirilmesi halinde, Almanya'da denklik, dil becerileri, mesleki deneyim, yaş ve Almanya ile bağlantı gibi kriterlerin yanı sıra eşlik eden hayat arkadaşının veya eşin potansiyeli için farklı puanlar toplanabilir. şans Kartını alabilmek için en az altı puana ulaşılması gerekmektedir.

Chancenkarte, geçimin bu sűre zarfında gűvence altına alınabilmesi halinde en fazla bir yıl için verilir. Almanya'da kalınan sűre boyunca haftada 20 saat deneme çalıřması veya yarı zamanlı çalıřma imkanı sunar. Daha sonra Bűlűm 4'ten (İkamet Yasası §§ 18 ila 21) bařka bir iř unvanı elde edemezseniz, ancak yine de nitelikli bir iř teklifiniz varsa, řans Kartı iki yıl daha uzatılabilir.

Batı Balkanlar yűnetmeliđi

Batı Balkanlar Yűnetmeliđi, Arnavutluk, Bosna Hersek, Kosova, Karadađ, Kuzey Makedonya ve Sırbistan vatandaşlarının Almanya'da iřgűcű piyasasına eriřimini dűzenlemeye tabi olmayan mesleklerde her tűrlű istihdam için açıyor. Dűzenleme bařlangıçta 2023 yılı sonuna kadar sınırlandırılmıřtı. Nitelikli İřgűcű Gűcűnűn Daha da Geliřtirilmesine İliřkin Yűnetmelik ile Batı Balkanlar yűnetmeliđi kaldırılacaktır. Haziran 2024'ten itibaren kota, Federal İř Ajansı'ndan yılda 50.000 onay olacak.

Almanya'da vasıflı işçi olarak çalışmak için ne yapmam gerekiyor?

- **Yabancı diplomaların tanınması:** Tanınmıř veya tanınabilir bir mesleki yeterliliđe sahip olmanız önemlidir. Bunun için en azından devlet veya eyalet tarafından tanınan yabancı bir mesleki yeterliliđe sahip olmalısınız. Kalifikasyonun tanınmasını sađlamak için, İkamet Yasası hűkűmleri, űzellikle tanıma ortaklıđı için, eđitimin en az iki yıl sűrműř olmasını da gerektirir. Birçok durumda, Almanya'ya giriř yapmadan űnce yabancı yeterliliđinizin tanınması için bařvuruda bulunmanız gerekir. Bazı durumlarda, mesleki denklik bařvurusu Almanya'ya giriř yaptıktan sonra yapılabilir. Denklik prosedűrű ve Almanya'ya gű konusunda "Almanya'da çalıřma ve Yařam" danıřma hattından bireysel danıřmanlık hizmeti alabilirsiniz. Denklik prosedűrű hakkında daha fazla bilgiyi "Yabancı mesleki yeterliliklerin tanınması" bűlűműnde bulabilirsiniz.

- **Dil becerileri:** Dil becerilerinin kanıtlanması, űzellikle bir eđitim veya űđrenim yeri aramak için giriř için ve aynı zamanda diđer bazı kalıřlar için gereklidir. űđrenme olanakları hakkında daha fazla bilgiyi "Almanca űđrenmek" bűlűműnde bulabilirsiniz.

- **Vize / ikamet için irtibat kiřileri:** Hala kendi űlkenizdeyseniz, gerekli vizeyi vermekten yurtdışındaki Alman misyonları sorumludur. Bulunduđunuz bűlgedeki Alman irtibat bűrolarının adreslerini [dűnya haritasında](#) bulabilirsiniz. Halihazırda Almanya'da yařıyorsanız, ikamet ve vize ile ilgili sorularınız için yerel yabancılar makamlarına bařvurmanız gerekir.

BOZBEL

LAW & CONSULTING